

مهار تصادفات جاده‌ای؛ بسترسازی فرهنگی و توسعه زیرساختی

سوانح جاده‌ای همه ساله علاوه بر اینکه جان تعداد زیادی از هموطنان را می‌گیرد، هزینه‌های سنگین اقتصادی به کشور وارد می‌کند؛ هرچند دستگاه‌های متعددی برای مهار تلفات ناشی از تصادفات جاده‌ای فعالند، با این حال در نهایت این شهروندان هستند که با رعایت قوانین و احتیاط هنگام رانندگی، نقش موثری در این زمینه دارند.

به گزارش ایرنا، نخستین تصادف رانندگی در ایران ۹۷ سال قبل در خیابان سپه تهران رخ داد و در اثر آن درویش خان نوازنده تار جان خود را از دست داد و از آن هنگام تصادفات درون شهری و برون شهری و تلفات جانی و مالی ناشی از آن هر ساله هزینه‌های سنگینی اقتصادی و اجتماعی به کشور و شهروندان وارد می‌سازد.

امروزه با توسعه شهرنشینی و وسایل حمل و نقل، میزان تصادفات جاده‌ای به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است؛ به طوری که در سال ۱۳۸۶ بالاترین آمار تصادفات جاده‌ای در کشور رخ داد و ۲۸ هزار نفر از هموطنان در اثر تصادفات جان خود را از دست دادند.

همان سال‌ها با توجه به اهمیت موضوع و با هدف جلوگیری از افزایش تلفات تصادفات جاده‌ای، کمیسیون ایمنی راه‌های کشور با عضویت دستگاه‌های متعدد تشکیل شد و اقدام‌های گوناگونی را در دستور کار قرار داد؛ به طوری که آمار تلفات تصادفات جاده‌ای به ۱۳ هزار نفر کاهش یافته است.

اگرچه همسو با تلاش‌های جهانی برای مدیریت تصادفات جاده‌ای و در راستای فرهنگسازی و توجه دادن افکار عمومی به این مسئله مهم، ۲۵ آبان، به عنوان روز "یادمان قربانیان سوانح رانندگی و رونمایی از پویش زنان علیه سوانح ترافیکی" نامگذاری شده است، با این حال نباید موضوع مهم سوانح رانندگی به روز و مناسبت خاصی محدود شود و لازم است افکار عمومی و دستگاه‌های متولی به صورت مستمر متوجه حساسیت این مسئله باشند و برای کاهش تصادفات و تلفات ناشی از آن تلاش کنند.

امسال نزدیک به ۱۱ هزار نفر در اثر تصادفات جاده‌ای جان باختند

در همین زمینه رضا شیرینزاده، معاون حمل و نقل اداره کل راهداری

استان اردبیل با یادآوری تلفات تصادفات جاده‌ای امسال در جاده‌های کشور به خبرنگار [ایرنا](#) گفت: در ۶ ماه نخست سال جاری ۱۰ هزار و ۷۲۰ نفر از هموطنان در اثر تصادفات جاده‌ای جان باخته‌اند که از این تعداد ۲ هزار و ۵۰۸ نفر در تصادفات درون شهری و هفت هزار و ۳۳۸ نفر در تصادفات برون شهری جان خود را از دست داده‌اند. علاوه بر این ۶۵۴ نفر نیز در تصادفات راه‌های روستایی جان باختند و ۱۲۶ مورد فوتی تصادفات هم در سایر بخش‌ها ثبت شده است.

معاون حمل و نقل اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان اردبیل همچنین از مصدومیت ۲۱ هزار و ۵۴۲ نفر در تصادفات جاده‌ای درون شهری و برون شهری کشور خبر داد و گفت: مقایسه آمارهای ۶ ماهه اول امسال با مدت مشابه سال گذشته حاکی از رشد ۷.۳ درصدی فوتی‌ها و رشد ۳.۸ درصدی مصدومان تصادفات جاده‌ای است.

تلفات انسانی تصادفات جاده‌ای اردبیل کمتر از متوسط کشوری است

وی با بیان اینکه آمار جان باختگان تصادفات جاده‌ای درون شهری و برون شهری استان اردبیل کمتر از متوسط کشوری است، ادامه داد: در هفت ماه اول امسال ۱۲۹ نفر در این استان جان خود را از دست داده‌اند که این رقم در سال گذشته هم همین تعداد بوده است.

بر اساس این گزارش از سال گذشته و با مهار ویروس کرونا سفرهای شهروندان و گردشگران به استان اردبیل افزایش یافته است. به گفته معاون حمل و نقل اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان اردبیل، تردد ورودی و خروجی وسایط نقلیه در استان اردبیل پنج درصد در مقایسه با سال گذشته افزایش یافته است.

بر این اساس در هفت ماه نخست سال جاری ۱۰ میلیون و ۹۳۸ هزار تردد ورودی و خروجی در راه‌های استان ثبت شده است، این در حالی است که در مدت مشابه سال قبل ۱۰ میلیون و ۴۱۹ هزار تردد ورودی و خروجی وسایط نقلیه در راه‌های استان ثبت شده بود.

توسعه شبکه بزرگراهی اردبیل و مهار تلفات ناشی از تصادفات رخ به رخ

یکی از عمده‌ترین علل تصادفات جاده‌ای و تلفات ناشی از آن در استان اردبیل تصادفات رخ به رخ است، واقعیت امر این است که استان اردبیل از نظر شاخص برخورداری از بزرگراه جزو استان‌های محروم کشور به‌شمار می‌رود، طوری که از مجموع ۶ هزار و ۷۳۶ کیلومتر تنها

۲۰۸ کیلومتر بزرگراه و مابقی راه‌های اصلی، فرعی و راه‌های روستایی است.

جلوگیری از بروز تصادفات رخ به رخ و تلفات انسانی و مالی ناشی از آن، سهولت در رفت و آمد شهروندان صرفه‌جویی در سوخت و زمان از جمله عواملی بوده است که مدیریت ارشد استان توسعه شبکه بزرگراهی را دستور کار قرار دهد. به طوری که امروز توسعه این شبکه از جنوب تا شمال استان در قطعات مختلف در دست اجراست.

به گفته محبوب حیدری، مدیرکل راه و شهرسازی استان اردبیل، ۳۰۰ کیلومتر تعریض جاده‌های موجود و احداث شبکه بزرگراهی در استان در قطعات مختلف در دست اجراست که به مرور این قطعات که همه آنها دارای ردیف ملی هستند، تکمیل و به بهره‌برداری می‌رسد.

سال گذشته ۵۲ کیلومتر بزرگراه در استان با حضور سید صولت مرتضوی معاون وقت رئیس‌جمهور به بهره‌برداری رسید، امسال هم قطعاتی در محورهای جنوبی و شمالی استان به صورت غیررسمی به روی خودروهای عبوری بازگشایی شد و انتظار می‌رود با تزریق منابع تها تر نفت شبکه بزرگراهی استان اردبیل با سرعت بیشتری تکمیل و به بهره‌برداری برسد.

شناسایی و رفع نقاط حادثه‌خیز راه‌های استان

یکی از عوامل دیگر افزایش تلفات تصادفات جاده‌ای، نقاط حادثه‌خیز موجود در راه‌های استان اردبیل است که در این زمینه آیدین هاشمی، معاون راهداری اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان اردبیل به ایرنا گفت: سال ۱۳۹۴ در مجموع ۲۵ نقطه حادثه‌خیز در جاده‌های استان شناسایی شده بود که از این تعداد تاکنون ۲۱ نقطه حادثه‌خیز حذف و اصلاح شده و عملیات اصلاح و رفع چهار نقطه حادثه‌خیز دیگر نیز در حال اجرا است.

وی اضافه کرد: همچنین چندی پیش دستورالعمل احصا و شناسایی نقاط حادثه‌خیز تغییر یافته است؛ به طوری که در حال حاضر این نقاط بر اساس وقوع تصادفات و کروکی پلیس راه به صورت نرم‌افزار در قالب پنجره لرزان شناسایی و مشخص می‌شود.

بر اساس اظهارات هاشمی، ۱۴ نقطه حادثه‌خیز جدید در نقاط مختلف استان اردبیل شناسایی شده است که از این تعداد ۲ نقطه حادثه‌خیز در روستای اسدکندی در شهرستان اصلاندوز و روستای شرفه در شهرستان

گرمی اصلاح شده و پنج مورد نیز برای رفع و اصلاح در دست مطالعه و بررسی است.

با وجود نقش غیرقابل انکار توسعه شبکه بزرگراهی در استان در کاهش سوانح و تلفات جاده‌ای، در حال حاضر دستگاه‌های مسئول اعم از اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، اورژانس، پلیس راه، هلال احمر در جاده‌های کشور مستقر هستند تا زمینه سفرهای ایمن را در راه‌های استان فراهم کنند؛ به‌ویژه اینکه با فرا رسیدن فصل سرما راهداری زمستانی با حضور این دستگاه‌ها آغاز خواهد شد.

در این زمینه معاون حمل و نقل اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان اردبیل اجرای روکش آسفالت، ایمن‌سازی حریم جاده، روشنایی مسیر خطکشی حفاظ جاده و لکه‌گیری را از جمله اقدامات راهداری اردبیل برای ایمنی تردد در جاده‌های استان ذکر کرد و افزود: اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای در قالب ۷۲ اکیپ مستقر در راه‌ها و ۲۴ راهدارخانه استان و ۲۰۳ دستگاه ماشین‌آلات راهداری در راستای تامین ایمنی و ارتقای آن تلاش می‌کند.

ارائه آموزش عبور و مرور به دانش‌آموزان و روستاییان حاشیه راه‌های استان

وی در عین حال با تاکید بر لزوم اقدامات فرهنگی در استان گفت: علاوه بر این برخی اقدامات فرهنگی در دستور کار راهداری است که از آن جمله می‌توان به ارائه آموزش عبور و مرور از جاده به دانش‌آموزان ۳۲ مدرسه و آموزش به اهالی ۳۰ روستای واقع در حاشیه راه‌های استان اشاره کرد.

وسایط نقلیه موتوری، وانت بارها کامیون‌ها و ادوات کشاورزی در مقایسه با سایر وسایط نقلیه با سرعت پایین‌تری تردد می‌کنند، همین امر ممکن است منجر به برخورد و تصادف با این وسایط نقلیه شود به‌ویژه اینکه استان اردبیل یک استان کشاورزی است و ادوات کشاورزی اعم از تراکتور و کمباین هم در راه‌های استان تردد می‌کنند.

در این زمینه معاون حمل و نقل اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان اردبیل، نصب شبرنگ بر روی وسایط نقلیه موتوری و وانت بارها و تحویل کلاه ایمنی رایگان به موتورسواران از دیگر اقدامات راهداری برای انجام سفرهای ایمن در استان ذکر کرد و گفت: برای سه هزار و ۲۰۰ دستگاه ادوات کشاورزی وانت بار علائم آشکارساز نصب شده است تا در تاریکی شب سایر رانندگان آن را ببینند و از

بروز تصادفات احتمالی جلوگیری شود.

وی همچنین افزود: در حال حاضر ۱۶۰ شرکت حمل و نقل در استان اردبیل فعال است که این شرکتها دارای مدیران فنی هستند، این مدیران ایمنی وسایط نقلیه را باید قبل از حرکت بررسی کنند. در کنار آن چهار مرکز معاینه فنی در استان فعال است و لازم است شهروندان به موقع اقدام به مراجعه به این مراکز و اطمینان از سلامت و ایمنی وسایط نقلیه خود داشته باشند.

روز ملی یادمان قربانیان سوانح جاده‌ای فرصت برای مرور و آسیب‌شناسی اقدامات اجرا شده و یا در دست اجرا برای کاهش تصادفات جاده‌ای تلفات ناشی از آن است، به این مناسبت طبیعتاً برنامه‌های متنوعی از سوی دستگاه‌های مسئول پیش‌بینی شده است، با این حال نباید فراموش کرد در نهایت این شهروندان و رانندگان هستند که حفظ جان خود و سایر رانندگان و وسایط نقلیه را مدنظر قرار داده و ضمن رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی مانع از بروز تصادف و پیامدهای تلخ ناشی از آن شوند.